

**PORTAR-LOS, PORTÀ'LS O PORTÀ'LZI? VARIACIÓN E CAMBIO LINGÜÍSTICO NO PRONOME
DATIVO PLURAL EN CATALÁN PENINSULAR**

VÍCTOR BARGIELA ZOTES

Universidade Nacional de Educación a Distancia

O pronome de dativo plural presenta unha gran variación dialectal en catalán. Nos contextos de Infinitivo + Clítico, a emerxencia ou elisión da rótica do infinitivo podería ser un condicionante da forma deste pronome. Trátase dun caso complexo, xa que hai diversas variedades do catalán peninsular que preservan tradicionalmente formas de infinitivo sen rótica. Estas variedades semellan estar inmersas nun proceso de cambio lingüístico condicionado por outras variedades da lingua —entre as cales están os estándares orais propostos polo Institut d'Estudis Catalans e pola Acadèmia Valenciana de la Llengua— onde a realización fonética da marca do infinitivo é obrigatoria.

Explórase este fenómeno a través dun cuestionario de elicitación de datos que inclúe un test de produción e un test de percepción. O cuestionario adminístrase de forma oral e presencial en sete puntos de enquisa de Cataluña e do País Valenciano, elixidos en base a criterios dialectolóxicos, a 104 falantes de catalán peninsular, entre os cales había un numeroso grupo de mozos e un grupo de persoas maiores de referencia.

Os datos mostran un arraigamento baixo da forma proposta polo estándar [-los] para os falantes de catalán central e catalán noroccidental, que optan principalmente pola forma tradicional [əlzi] ou, especialmente nos informantes mozos, pola forma innovadora [lis]. A elección da forma do pronome condiciona de maneira significativa a realización da rótica do infinitivo, que se analizou en base a restricións prosódicas en teoría da optimidade.